

AARDRIJKSKUNDIG
WOORDENBOEK

DER
NEDERLANDEN,

BIJENGEBRAGT

DOOR

A. J. van der Aa,

onder medewerking van eenige Vaderlandsche Geleerden.

VIERDE DEEL.

E-G.

Te Gorinchem, bij
JACOBUS NOORDUYN.

1843.

GELEKINGEN (KASTEEL-DER-), voorm. kast. in de prov. *Groningen*. Zie **GELKINGEN (KASTEEL-DER-)**.

GELICONIDARUM-CASTRUM, Lat. naam van het KASTEEL DER-GELKINGEN, prov. *Groningen*. Zie **GELKINGEN (KASTEEL-DER-)**.

GELIES, riv. in *Oost-Indië*, op het *Sundasche eil. Java*, res. *Djapara*. Zij ontspringt uit het meer bezuiden Patti en Kedoes, en loopt met eene noordelijke rigting in de Zee van Java uit. Zij kan alleen kleine en boomvaartuigen (djockoong) dragen.

GELIJGAT, eene der killen van den *Biesbosch*, prov. *Noord-Brabant*. Zie **GALEIGAT**.

GELIJKEN (DRIE-), klippen in *Oost-Indië*. Zie **DRIE-GELIJKEN**.

GELIJWAARD, pold. in den *Biesbosch*, prov. *Noord-Brabant*. Zie **GALEIWAARD**.

GELISSONG, lands. in *Oost-Indië*, op het *Sundasche eil. Celebes*. Zie **GALISSONG**.

GELKENES, **GELKENIS** of **GELKENISSE**, pold. in den *Ablasserwaard*, prov. *Zuid-Holland*, arr. *Gorinchem*, kant. *Sliedrecht*, gem. *Groot-Ammers*; palende N. aan de Lek, O. aan de gem. *Nieuwpoort*, Z. aan den *Polder Ammers-Graveland*, W. aan de gem. *Streefkerk*.

Deze pold. beslaat, volgens het kadaster, met de uiterwaarden, eene oppervlakte van 545 bund. 27 v. r. 61 v. ell., telt 90 h., waaronder 22 boerderijen, en wordt door éenen molen, op het waterschap van den Oeverwaard, van het overtollige water ontlast. Het polderbestuur bestaat uit eenen *Polderschout*, vier *Heemraden*, éenen *Waardsman*, éenen *Secretaris* en *Gaardermeester*. — In dezen polder vindt men de overblijfselen van het bekende kasteel *Liesveld*, en in het westen ligt het aanzienlijke dorp *Groot-Ammers*.

GELKENIS, pold. in den *Ablasserwaard*, prov. *Zuid-Holland*. Zie het vorige art.

GELKINGELAND, gedeelte van het *Wester-Stadshamrik*, prov. *Groningen*, waar vroeger het Kasteel der *Gelkingen* gestaan heeft.

GELKINGEN (KASTEEL-DER-) of **KASTEEL-DER-GELEKINGEN**, in het Lat. **GELICONIDARUM CASTRUM**, voorm. kast. in het *Gooregt*, prov. *Groningen*, dat moet gestaan hebben aan den oever der *Hunse*, aan de westzijde der stad *Groningen*, tusschen die stad en *Eelde*. Het is in het jaar 1252 omvergehaald. Ter plaatse, waar het gestaan heeft, werd het land naderhand, en nog *Gelkingeland* genoemd (1).

GELLECOM, d. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*. Zie **GELLECUM**.

GELLECOM (HUIS-TE-), adell. h. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*. Zie **GELLICUM (HUIS-TE-)**.

GELLECOMSCHE-POLDER, pold. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*. Zie **GELLICUM (POLDER-VAN-)**.

GELLEKOM, d. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*. Zie **GELLICUM**.

GELLEKOM (HUIS-TE-), adell. h. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*. Zie **GELLICUM (HUIS-TE-)**.

GELLEKOMSCHE-POLDER, pold. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*. Zie **GELLICUM (POLDER-VAN-)**.

GELLICUM, heerl. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*, *Benedendistrikt*, arr. *Tiel*, kant. *Geldermalsen*, gem. *Deil*; palende N. aan de *Linge*, O. aan de heerl. *Rumpt*, Z. aan de heerl. *Hellouw* en voor een zeer klein gedeelte aan *Herwijnen*, W. aan de bar. *Asperen*.

(1) Zie **DRIESSEN**, *Monumenta Groningana*, pag. 324; **ALTINO**, *Not. Germ. inf. P. II*, pag. 60.

Deze heerl. bestaat uit de pold. van Gellicum en de Oude-Oijen. Zij bevat het d. Gellicum, benevens eenige verstrooid liggende huizen, en beslaat eene oppervlakte van 484 bund. 25 v. r. 08 v. ell., telt 55 h., bewoond door 39 huisgez., uitmakende eene bevolking van 527 inw., die meest hun bestaan vinden in den landbouw.

De Herv., die hier 86 in getal zijn, behooren tot de gem. *Gellicum-Rhemen-en-Acquoy*.

De R. K., van welke men er 240 aantreft, waaronder 170 communicanten, worden tot de stat. van *Gellicum* gerekend.

Men heeft in deze heerl. ééne school.

Het d. GELLICUM, GELLECOM, GELLEKOM of GELLIKUM, ligt $4\frac{1}{2}$ u. W. van Tiel, 2 u. W. van Geldermalsen, $1\frac{1}{2}$ u. W. van Deil, aan den Lingedijk. — Het is een zeer oud d., dat in het jaar 1140, door JOHAN, Heer van *Arkel*, gesticht is.

De kerk is een oud gebouw, met toren doch zonder orgel. Digt bij de kerk heeft vroeger een fraai slot, het Huis te Gellicum genoemd, gestaan (zie het volgende art.). — De dorpschool wordt door een gemiddeld getal van 40 leerlingen bezocht. — De kermis valt in Zondag na MARIA Geboorte.

De heerl. GELLICUM behoorde weleer onder den Lande van *Arkel*, en kwam, bij de verdeeling tusschen de zoons van JOHAN, Heer van *Arkel*, omtrent het jaar 1270, aan JOHAN VAN HEUKELOM. Het geslacht van GELLICUM stamde waarschijnlijk door bastaardij van het Huis van *Arkel* af; maar men vindt niet, dat het ooit in het bezit der heerl., waarvan het den naam voerde, geweest is. In het midden der vijftiende eeuw behoorde GELLICUM aan het geslacht van *Berchem van Ostmalen*, en is bij erfenis gekomen aan dat van *Hamale en Riviere*. JOHAN VAN RIVIERE huwde met JOSINE VAN DORTH, wed. van ALEXANDER VAN TENGNAGELL, en verkocht die heerl. aan zijn vrouws voorzoon, ALEXANDER VAN TENGNAGEL, omtrent 1620, wiens nakomelingen haar sedert dien tijd bezeten hebben tot in 1824; zijnde deze heerl. thans het eigendom van den Heer DEDEL, woonachtig te Amsterdam.

GELLICUM (HUIS-TE-) of HUIS-TE-GELLEKOM, voorm. adell. h. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*, *Benedendistrikt*, arr. en $4\frac{1}{2}$ u. W. van *Tiel*, kant. en 2 u. W. van *Geldermalsen*, gem. en $1\frac{1}{2}$ u. W. van *Deil*, beoosten de kerk van Gellicum.

Dit fraaije en stevige slot, hetwelk in eene diepe gracht stond, en in het midden der vorige eeuw gedeeltelijk was vernieuwd geworden, is in het jaar 1802 afgebroken.

GELLICUM (POLDER-VAN-) of GELLICUMSCHE-POLDER, pold. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*, *Benedendistrikt*, arr. *Tiel*, kant. *Geldermalsen*, gem. *Deil*; palende N. aan de Oude-Oijen en verdere uiterwaarden tegen de Linge, O. aan den Polder-van-Rumpt, Z. aan den Polder-van-Hellouw en aan den Polder-van-Herwijnen, W. aan den Polder-van-Asperen.

Deze pold. wordt verdeeld, in het Hooglandsblok, de Putte, de Rouweide, het Beemderblok, het Weverhoeksblok en het Lageveld, en beslaat, volgens het kadaster, eene oppervlakte van 452 bund. 15 v. r. 08 v. ell., waaronder 450 bund. schotbaar land; telt 50 h., waaronder 10 boerderijen, en wordt door eene sluis op de Linge van het overtollige water ontlast. Het polderbestuur bestaat uit twee Poldermeesters en eenen Secretaris.

GELLICUM-RHENOY-EN-ACQUOY, kerk. gem., prov. *Gelderland*, klass. van *Bommel*, ring van *Tuil*. Het is eene combinatie, die drie